

[Jens Frandsen.]

også være god nok, men jeg må indrømme, at virkningerne for mange skoler kan blive alvorlige nok. Derfor vil det måske være rimeligt, om vi i udvalget også kunne drøfte andre ting. Jeg tror nok, vi bliver nødt til det.

I lovforslagene er optrykt uddrag af lovbeholdning om skolernes tilskudsrettigheder, og det er bl. a. disse bestemmelser, jeg har i tankerne. Jeg skal ikke fremdrage enkelte ting, blot sige, at der jo nok kan rejses tvivl om, om de alle er helt rimelige i deres virkninger for de enkelte skoler, hvis problemer ikke i alle tilfælde er ens. Hvis der ikke kan findes en udvej for de øjeblikkelige spørgsmål, finder jeg, at de burde drøftes i en større sammenhæng. Jeg tror nok, at mange af skolernes vanskeligheder er større andre steder end på de felter, hvor forslagene tilsigter en løsning.

Den særlige form for skoleliv, som udfoldes på disse skoler, hvor eleverne kommer i de unge år, og hvor de foruden en god og nødvendig viden på faglige og andre områder kan hente værdier af mere personlig og menneskelig art, har sin meget store betydning og venstres velvilje. Jeg skal også love, at vi vil behandle disse lovforslag, og hvad vi ellers kan få draget ind derunder, med velvilje, så vi kan få løst skolernes problemer.

Mine bemærkninger skal da også tjene til at give udtryk for, at vi vil arbejde med på en løsning af skolernes problemer, og vi vil også gerne være med til at arbejde hurtigt i et udvalg.

Edv. Jensen: Det, disse to lovforslag drejer sig om, er jo, som vi har hørt, en forhøjelse af lønningerne til forstandere og fuldt beskæftigede lærere ved folkehøjskoler, landbrugsskoler, husholdningsskoler. Der gives skolerne en mulighed for med tilskudsmæssig virkning at forhøje lønningerne med 15 pct. Samtidig slettes bestemmelsen om de 90 pct. løn i aspiranttiden.

Det konservative folkeparti vil gerne være med til at styrke disse skoler i konkurrencen om de kvalificerede lærerkræfter, for uden førsteklases lærerkræfter kan de næppe klare sig. Men disse lovforslag

hjælper kun skolerne på ét punkt, et for nogle skoler væsentligt punkt ganske vist, men de løser ikke de økonomiske problemer, som mange skoler kæmper med; de forøger dem snarere, idet skolernes kasse jo stadig væk skal yde 30 pct. af lønnen. Og det er det, jeg lige som de to foregående ærede talere har hæftet mig ved.

Det er nemlig rigtigt, som det er anført i bemærkningerne, at denne lovgivning ikke vil få nogen virkning for statskassen i finansåret 1966-67, men for de pågældende skoler vil den få øjeblikkelig virkning, idet nyordningen har virkning fra den 1. april 1965, og der er ingen tvivl om, at det for dette finansår vil blive en overordentlig hård belastning for mange skoler.

Vi kan som eksempel tage en skole af middelstørrelse. Den har en forstander plus 5 lærere, der er berettigede til lønforhøjelse. Det vil sige, at der for dette finansår skal udbetales 41.700 kr. mere i lønninger, før skolen får nogen refusion, og da halvdelen af finansåret er gået, vil det sige, at en merudgift på 20.850 kr. allerede er forfalden til betaling. I næste finansår vil der så blive refunderet 70 pct. af beløbet, men tilbage bliver der en lønmerudgift på 12.510 kr., som den pågældende skole selv skal udrede.

Det anerkendes, at vi med denne lovgivning hjælper nogle skoler til at kunne fastholde deres velkvalificerede lærere, og jeg tror også, det er en god gerning at gøre; men vi fører alle skolerne ind i stigende økonomiske vanskeligheder, og det er jo ikke så godt.

Selv om den højtærede undervisningsminister i bemærkningerne til lovforslaget har villet afværge, at vi kommer ind på en almindelig drøftelse af tilskudsreglerne, ved en henvisning til, at et udvalg arbejder med disse regler, vil jeg alligevel bede den højtærede minister om, at vi i det kommende udvalg her i tinget — og jeg håber, der bliver nedsat et sådant — får lov til at undersøge, om vi kan finde frem til en for skolernes økonomi lempeligere vej mod det mål, som lovforslagene sigter imod.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne på mit partis vegne give udtryk for en positiv indstilling over for lovforslagene.